

DÉLVIDEK

ZOMBOR, 1942 március 23.
Cslhás Benő u. 3. II. évfolyam, 65. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

SULYOS ANGOL VERESÉG A FÖLDKÖZI TENGEREN

A japánok feltartóztathatatlanul nyomulnak előre Uj-Guineában, ahol fellázdak a fejedelmek és emberevő törzsek — Ausztráliát egymásután érik a japán légitámadások — Eredménytelen szovjet tömegtámadások a keleti arcvonalon — Törökország újabb korosztályt hív be, az ankarai bolgár követet jelentéstételre hazarendelték

A hét fokozott diplomáciai tevékenység jegyében kezdődött meg. A diplomáciai arcvonal — akárcsak a hadiesemények — valamennyi világ részre kiterjed. Az euráziai térségben elsősorban a Közelkelet az a terület, amelynek különösen nagy jelentőséget kell tulajdonítani a tavasszal meginduló harciesemények szempontjából. Ezzel szorosan összefügg az indiai kérdés, amely egyre bonyolultabbá válik.

Papen ankarai német és Gerede berlini török nagykövet hazautazása után sor került

Boris

bolgár király berlini útjára is. A király vasárnap délelőtt különvonaton utazott el Németországba. Ugyan akkor az NST hire szerint Kirov törökországi bolgár követet is hazarendelték jelentéstételre. A követ a jelentés szerint arról tesz jelentést kormányának, milyen magatartást fog tanúsítani Törökország, ha Bulgária hadműveletekbe kezd a Szovjetunió ellen.

Franciaország

és Amerika viszonyában, amely az utóbbi hetekben annyira feszült, hogy politikai körök már számolnak a diplomáciai kapcsolatos megszakításával, enyhülés állott be. Az NST washingtoni híre szerint az Egyesült Államok kormánya és Franciaország között megállapodás jött létre az északafrikai élelmiszerszállításokra vonatkozóan. A megállapodást azután kötötték meg, hogy Franciaország biztosította az Egyesült Államokat, hogy Németország sem a francia gyarmatbirodalomban, sem pedig a francia hadiflotta felett nem kap rendelkezési jogot.

Washingtonban kijelentették, hogy Petain marsall biztosította Leahy amerikai nagykövetet, hogy egyetlen francia hadihajó sem hagyja el kikötőjét. Különösen a Jean Bart és Clemenceau csatahajókra vonatkozik ez a biztosítás.

Washington

folytatja erőfeszítéseit délamerikai pozícióinak kiépítése érdekében. Az USA fővárosában hétfőn megkezdődött az a konferencia, amelyen 21

amerikai állam katonai, tengerészeti és légügyi szakértői vesznek részt.

Argentínai politikai körökben elutasító magatartást tanúsítanak az Egyesült Államok részéről tervezett amerikai közeli hajókaraván intézkedéssel szemben. Ezekben a körökben rámutatnak arra, hogy az argentin tengeri haderő nincsen abban a helyzetben, hogy hajókaravánok számára egységeket nélkülözhetne, mert minden egységre szükség van az argentin partok védelmének céljából. Azonkívül pedig illetékes helyen kijelentették, hogy külföldi hajóegységek felhasználása az ilyen hajókaravánokban nem egyezne a nemzetközi joggal és igen kérdésessé tenné az argentin kereskedelmi flotta biztonságát.

Allende, volt chilei külügyminiszter cikkét irt a Lavora című lapba. Cikkében Chile semlegességének fenntartása mellett száll szóra.

Padilla mexikói külügyminiszter hétfőn Washingtonba utazott, ahol védelmi szerződés megkötéséről tárgyal az Egyesült Államok felelős ténnyezőivel. A külügyminiszter közölte, hogy az Egyesült Államok után, lehetőleg Guatemala, San Salvador és Costarica középamerikai államokba is ellátogat.

A keleti arcvonalon

a múlt héten lefolyt eseményekről összefoglaló jelentést adott ki Berlin. A keleti arcvonalon folyó harcok az elmúlt héten ismét nehéz feladatokat elé állították a német csapatokat — mondja a jelentés. —

A keleti arcvonal déli szakaszán ugyan átmenetileg enyhült a hideg, a középső és az északi szakaszon azonban kemény fagy, néhány hóvihár és többméteres hófúvások akadályozták a harci tevékenységet.

Az elmúlt héten a harci cselekmények súlypontja az arcvonal déli szakaszára esett.

A kercsi félszigeten a bolsevisták egész héten folytatták tömegtámadásaikat. A német csapatok a román kötelekkel együttműködve, valamennyi támadást visszaverték, súlyos veszteséget okozva az ellenségnek és több mint 200 páncélost megsemmisítettek. A Taganrog-tól és Sztalinótól keletre húzódó arcvonalon csak csekély harci tevékenység folyt.

A Donec vidékén ezzel szemben egyes helyeken heves harcokra került sor, amelyeket részben a hiábavaló ellenséges támadások, másrészt a sikeres német támadó vállalkozások idéztek elő.

A Charkovtól keletre húzódó arcvonalon a német csapatok a bolsevisták nagy veszteségekkel végződött támadásainak elhárítása után heves harcokban visszavetették az ellenséget. Ezekben a harcokban sikeresen vettek részt magyar és román kötelek is. Az arcvonal közepes szakaszán a harci cselekmények a nagy hideg és magas hó következtében igen nagy erőfeszítéseket követeltek a harcoló és ellátó csapatoktól.

A német csapatok

valamennyi ellenséges támadást visszaverték és emberekben, páncélosokban és hadianyagban egyaránt súlyos veszteségeket okoztak a bolsevistáknak. A keleti arcvonal északi szakaszán az Ilmen-tótól délkeletre és északkeletre sikeres elhárító harcok folytak. A leningrádi bekerítő arcvonalon működő német tüzéség majdnem minden nap hatásosan tüzelt az ellenség fegyverkezési üzemekre, hajógyáraira és repülőtéri be rendezéseire.

A finn-karéliai arcvonalon és a Lapp-földön a német csapatok a finn kötelekkel legszorosabban együttműködve, eredményesen folytatták helyijellegű harcaikat. A német légi haderő bomba- és alacsony támadásaival hatásosan támogatta a földön folyó elhárító és támadó harcokat. Különösen a kercsi félszigeten, Szehasztopol előtt és az Ilmen-tó vidékén avatkoztak bele igen hatásosan a német zuhanóbombázó- és harci gépek az elhárító harcokba; kiserődöket, páncélosokat, csapatgyülekezéseket és készenléti állásokat semmisítették meg és ezáltal tehermentesítették a súlyos harcokat vivő gyalogságot, sőt megteremtették az előfeltevételeket az eredményes német támadó vállalkozások számára. A német légi haderő nagy sikereket ért el a bolsevista utánpótlási utak, vasúti szállítási és kikötőberendezések elleni harcokban. Az elmúlt héten 386 bolsevista repülőgép semmisült meg.

Minden nap

halljuk társaságban, beszélgetés közben, hogy ez vagy az az ember nem jó magyar. Mi még ott tartunk, hogy egymás magyarságát kétségbe vonjuk, ha az illető arca vagy viselkedése nem tetszik. Osztályozzuk az embereket, ez jó magyar, ez nem jó magyar, ez kitűnő magyar. Kabátját is nézzük, de a szívét soha sem keressük.

Sokszor pártállása miatt vonjuk kétségbe magyarságát valakinek, sokszor irigységből, sokszor minden megfontolás és minden különösebb ok nélkül.

Ma súlyos idöket élünk, a nemzet hadban áll, legjobb fiaink véreznek az orosz földön, hogy megvédjék sok millió családi otthon biztonságát és biztonságát. Apró torzsal kodásokkal, széthuzásokkal, egyletesdi játékkal nem lehet megbontani a nemzet belső egységfrontját.

Ma nem lehet és nem szabad egyéni előnyökre nézni. Csak egy lehetséges ma és az elkövetkezendő idökből: magyaroknak lenni, becsületesen, fegyelmezetten helytállni a posztton, félredobni igényeket, lemondani kényelemtől, vállalni minden áldozatot és minél többet használni a nemzethez, mert magyarnak lenni nemcsak dicső gondolat, de súlyos kötelezettségekkel járó áldozat is.

A győzelemhez, az állandó békéhez, egy boldogabb élethez magyar életre, magyar hősökre van szüksége a hazának itthon és a frontokon.

ARENA MOZI

HÉTFŐ—SZERDA

Varju a toronyórán**Főszerepben:**

EGRY MÁRIA, SIMOR ERZSI, VASZARI PIROSKA, RÓZSAHEGYI KÁLMÁN

Pótműsor: Acélutak, magyar és olasz hirdó

7 VÁDLOTTAT ÁLLITOTTAK BIRÓSÁG ELÉ A PAPAN ELLENI MERÉNYLETTEL KAPCSOLATBAN

Ankara, március 23.

Az OFI híroroda közli, hogy a Papan ellen elkövetett merénnyel kapcsolatban 7 vádlott

Japán éberrel figyeli a Szovjet előretörését az Indiai-óceán felé

Tokió, március 23.

A tokiói vasárnapi sajtó nagyrésze vezércikkében foglalkozik a Szovjet akciók kiterjesztésével, hogy uralmát kiterjessze Iránban és Irakban. A Nisi-Nisi közéleti jelentések alapján azt írja, hogy a Szovjet minden eszközzel bolsevizálni akarja Iránt és Irakot. Nyilvánvaló az a szándék, hogy Iránt mint egy újabb szovjet-köztársaságot a Szovjetunióhoz csatolják. Megától értendő, — írja a lap, hogy ezeket a fejleményeket Japán nem hagyhatja figyelmen kívül. Mert az a tény, hogy a Szovjet ilyen manőverekkel közeledik az Indiai óceánhoz, — igen nagy figyelmet érdemel.

Pusztító német légitámadások a keleti arcvonalon

Berlin, március 23.

A Német Távirati Iroda jelenti a véderő főparancsnokság közleménye nyomán, hogy a német légi haderő eredményesen támogatta a keleti arcvonalon folyó harcokat és pusztító támadásokat intézett a szovjet célpontok ellen. A kersei kikötő ellen támadás során sok telitalálatot értek el a mélyrepüléssel támadó német bombázók, telibe találtak a mólót és nagy tüzeket okoztak. A kikötő előtt egy 3.000 tonnás szállító hajót súlyosan megrongáltak.

Szebasztopol katonai célpontjait hatáson bombázták a német légi erők.

Az Azovi tenger vidékén légi harcban saját veszteség nélkül 9 ellenséges gépet lőttek le a németek.

A kaukázusi vasútvonal egyik fontos állomásán mélyrepüléssel két raktárpületet semmisítettek meg a német bombázók.

A német légi erők eredményesen támadták az ellenség hátsó összeköttetéseit, utánpótlási oszlopait és csapatgyülekezéseit. Elkeseredett légi harcban 19 szovjet vadászt megsemmisítettek a német légi erők és pontosan elvégezték kitűzött feladatukat.

Megadásra szólították fel a fülöpszigeti amerikai erőket

Sangháj, március 23.

Yamashita tábornok, a fülöpszigeti japán csapatok főparancsnoka, hír szerint, megadásra szólította fel a szigeten még ellenállást tanúsító amerikai erőket.

Angliát kihagyták az ausztráliai védelmi tanácsból

Róma, március 23.

A Stefani iroda jelentése szerint a Daily Telegraph c. angol lap közölte, hogy Ausztráliában az angol képviselők kihagyásával alakult meg a védelmi tanács, amelynek Mac Arthur amerikai főparancsnokon kívül még két amerikai tagja van. A védelmi tanácsban helyet kapott az újzeelandi főparancsnok is.

A Szovjet szállította a fegyvereket az angolok ellen lázadó kurdoknak

Ankara, március 23.

Bagdadból ideérkezett jelentések szerint a szovjet csapatok a Nagybritanniával közösen megállapított demarkációs vonalat nagyjában már elérték. Jelenleg a szovjet csapatok körülbelül a Revandusz—Kanagin—Hamadan—Sultanabad vonalon állanak.

A legújabb jelentések szerint a Mosszultól északra fekvő Kurd területen a brit—szovjet összetűzések sokkal súlyosabbak voltak, mint előttem hitték. Az Irák felé irányuló szovjet

fegyvercsempészség olyan nagyarányú, hogy jelenleg az iraki területen élő kurd-törzsek igen jól felfegyverezettek és elegendő lőszer felett is rendelkeznek. Ezek a törzsek meglehetősen sok nehézséget okoznak a megszálló brit csapatoknak.

LÁZAS GYORSASÁGGAL SZERVEZIK KALKUTTA LÉGVÉDELMEIT

Bangkok, március 23.

Delhiből ideérkezett jelentések arról szá-

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

HÉTFŐ—SZERDA

A leányvári boszorkány

Lovik K. regényének filmváltozata.

Főszerepben:

SZORÉNYI ÉVA, HÁMORI IMRE, SZOMBATHELYI BLANKA, CSORTOS GYULA, VASZARY PIROSKA, BILICSI TIVADAR

Pótműsor: magyar és német hirdók

molnak be, hogy a kalkuttai brit hatóságok lázas gyorsasággal igyekeznek a légvédelmet kiépíteni. Már a legközelebbi jövőben Kalkuttában 400.000 rupia költséggel egy különleges intézetet létesítenek légoltalmi biztosok kiképzésére. Kalkuttában nagyarányú légvédelmi gyakorlatok folynak és az első légiriadó szombaton volt.

ANGLIA FELFEGYVERZI AZ AFRIKAI BENSZÜLETTEKET

London, március 28.

A Times jelentése szerint a délafrikai nacionalisták hivatalos lapja, a Burger éles tiltakozást közölt Smuts tábornok ama szándéka ellen, hogy a benszülötteket felfegyverzi. A tiltakozást dr. Malen és más ismert nacionalista vezetők irták alá. A tiltakozás szerint semmi szükség arra, hogy a benszülötteket fegyverrel lássák el, ha Afrika felé közeledne a japán veszedelem, mert ez a japán veszedelem csak a felelős tényezők képzeletében létezik.

A Times behatóan foglalkozik ezzel a tiltakozással és megállapítja, hogy a nacionalisták minden valószínűség szerint nagyarányú agitációt fejtenek majd ki ezen a területen, mert rövidesen parlamenti pótválasztásokra kerül sor.

MERÉNYLET ÁLDOZATA LETT QUEZON VOLT FÜLÖPSZIGETI ELNÖK

Tokió, március 23.

A Domei-iroda Cebu szigetének rádiójelentését közvetíti, amely szerint Manuel La Quezon volt fülöpszigeti elnök meghalt Ilo-Iloban. Panay sziget fővárosában. Hír szerint Quezon volt elnök egy ellene elkövetett merénnyel: szerzett sérülés következtében halt meg. Quezon volt elnök nem fogadta el Mac-Arthur tábornok tanácsát, hogy Ausztráliába meneküljön. A volt elnök 64 esztendő volt.

A nagyvilágból

Az amerikai tengerészetiügyi minisztérium beismerte három amerikai szállító hajó elsüllyesztését az Atlanti óceán vizein.

Brit jelentés szerint a P. 38 nevű angol tengeralattjáró nem tért vissza és elveszettnek tekintendő.

Argentínában tekintettel a gumihányra megtiltották a gépkocsi versenyeket.

Német tábornok szerb miniszterelnök rendeletet adott ki, amely szerint a középiskolát elvégzett diákok mindaddig nem iratkozhatnak be az egyetemre, amíg felévet nem töltöttek közmunkaszolgálatban. Ugy a városi, mint a falusi lakosság nagy részét már beosztották munkaszolgálatra. Mindenekelőtt a háborús romokat távolítják el.

Veronában a japánbarát egyesület nagyszabású japán—olasz ünnepséget rendezett.

Mc Arthur Ausztrália amerikai főparancsnoka hétfőn délelőtt Melbourne-ben két óras sajtóértekezletet tartott, délután pedig Forde ausztráliai hadügyminiszterrel tárgyalt. Közelebbi jelentések még hiányoznak.

Cripps és kísérete hétfőn megérkezett Delhibe.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,

Hiszek egy isteni örök igazságban.

Hiszek Magyarország felláadásában.

Fellázadtak az ujguineai benszülöttek

Stockholm, március 23.
(Bud. Tud.) Ideérkezett hírek szerint az ujguineai vad törzsek között lázadás tört ki. Az angol hatóságok a japán csapatok közeledténél híreire elmenekültek, mire a fejedelmek és embereik vad törzsek elékezettnek látták az időt, hogy leszámoljanak egymással. Hír szerint borzalmas harcok folynak. A vidékről elmenekült bányász munkások elbeszélése szerint a leg súlyosabb a helyzet Sepik-River területén, ahol mélyen az őserdőben irtják egymást a vad törzsek. A benszülöttek kirabolták a falvakat, a házakat pedig felgyújtották vagy lerombolták.

Sanghájából érkező hírek szerint a japán csapatok Közép-Burmban erőteljesen nyomulnak előre. A Sittang folyó mentén előretörő japán csapatok Tungu felé szorították vissza az angolokat, a másik japán hadoszlop pedig 100 kilométernyire közelítette meg Prome városát. Folyik a japán előretörés Mandalay felé is.

Uj Guineában feltartóztatatlannal nyomulnak előre a japánok. A főelőnyomulási irányuk a Markham völgye.

Ausztráliát több súlyos japán légitámadás érte. Egymást követő rajokban támadják a japán légierők Derby kikötőt, valamint Catherinét, amely 190 mérföldnyire fekszik Port Darwinól.

A szumátrai Padand elfoglalása során 900 angolt és 800 hollandi katonát fegyvereztek le a japánok.

Csata a Földközi tengeren

Róma, március 23.
Az olasz főhadiszállás hétfői hadijelentése közli, hogy az ellenség Északafrikában Martubántól keletre csekély erővel beszivárgást kísérelt meg a tengely vonalaiba. A kísérletet visszautasították, miközben 40 brit gépjármű és két üteg megsemmisült. Az Olaszok Északafrikában két, a németek pedig négy brit gépet semmisítették meg. Egy kényszerleszállást végzett a brit pilótát elfogták.

A Földközi tenger keleti részében olasz hajókötelékek brit hajókaravánt pillantottak meg. Az angol hajók ködbeburkolóztak hogy elkerüljék az ütközetet, az olaszok azonban megindították a támadást. Részletes jelentést később fognak közölni.

Egy Málta felé haladó brit karavánt olasz torpedóvető repülőgépek támadtak meg eredményesen.

A Stefáni iroda jelentése szerint olasz torpedóvető repülőgépek egymást követő hullámokban támadtak egy a máltai támaszpont felé közeledő brit hajókaravánt és egy cirkálót, valamint egy 10.000 tonnás szállítóhajót elsüllyesztettek, egy hadihajót és több kereskedelmi hajót pedig súlyosan megrongáltak.

Német hadijelentés

Berlin, március 23.
A vezérfőhadiszállás hétfői hadijelentése közli, hogy a kercsi félszigeten az ellenség újabb támadásai is kudarcba fulladtak.

A Donec arcvonalán a német és román csapatok sikeresen hátrították el a szovjet nagy erővel végrehajtott és páncélos kötelékekkel támogatott támadását.

A középső arcvonalszakaszon megsemmisítették a németek több összeköttetését elvágott szovjet erőcsoportot. Az ellenesség a két napos harcokban több ezer halottat, nagyszámu foglyot és sok hadianyagot vesztett. A német légierők több mint 300 különböző járművet és 23 vonatszerelvényt semmisítették meg. A Szovjet léghadereje tegnap összesen 54 repülőgépet vesztett.

Március 18-a és 22-ke között a németek összesen 137 ellenséges páncélost semmisítették meg.

Német harci gépek az afrikai partok előtt elsüllyesztettek egy 6000 tonnás brit hajót, két másikat pedig olyan súlyosan eltaláltak, hogy azok mozdulatlanul váltak.

Málta repülőterét és kikötőit eredményesen támadták a német zuhanóbombázók. Hét brit gépet a földön, kettőt pedig a levegőben semmisítették meg.

Antal államtitkár a rend, fegyelem és felelősségérzet fontosságáról

Pécs, március 23.
Dr. Antal István igazságügyi államtitkár vasárnap Pécsen a Magyar Élet Pártjának ülésén igen érdekes beszédet mondott.

— Az legyen a vezető alapelv — mondta, — hogy

ma egyetlen olyan belső problémát sem szabad felvetni, amelynek napirendre hozatala csak átmenetileg is gyengítené a nemzetnek a háború megnyerésére latbavetett anyagi és erkölcsi erőt,

viszont minden olyan belső kérdést feltétlenül és sürgősen meg kell oldanunk, amelynek éppen a megoldatlanul hagyása vezetne a magyarság erőinek meggyengítésére vagy megosztására.

Megállapította az államtitkár, hogy a szociálpolitika az utóbbi kérdések közé tartozik. A honvédelmi politikának egyik legnélkülözhetlenebb segítőfőrsége éppen a szociálpolitika, amely megszünteti a szociális igazságtalanságokat. A Magyar Élet Pártja, — hangoztatta Antal István, — hűséges őrzője Gömbös Gyula politikai és világnézeti örökségének. A kilencvenöt pontból kisugárzó szellem ma is frissen és

erőteljesen él a magyar politikában.

— Jobboldali párt vagyunk — fejezte be szavait — e fogalom igazi és mély értelmében mert jobboldaliak vagyunk, egyben lelkiismeretesek is vagyunk: nem kívánunk olyan ujtásokat sem a politika, sem a közjog, sem a társadalmi viszonyok terén, amelyek elszakítanának bennünket nemzeti múltunk folytonosságától.

A jobboldali program lényege: a rend, a fegyelem, a felelősségérzet, az államhatalom erejének és tekintélyének fokozása, a törvények és a jog uralmának biztosítása, szembezállás a romboló erőkkel harc a kis hűség ellen és leszámolás a nyílt és titkos hatalmakkal, amelyek a belső egység megbontására építik fel önző politikai számításukat.

Nem fogjuk tűrni azt, hogy a mai szörnyű világgégés tüzenél bárki is a maga apró pecsenvéjét sülögethesse és, a magyarság mai döntő élet-halálharca idején az ország kiforratlan politikai kísérletezgetések és megfontolatlan politikai akciók színtere legyen.

A felszabadulás évfordulójának megünneplésére készül a Délvidék lakossága

Közeledik a felszabadulás évfordulójának nagy napja. A magyar honvédség az elmúlt esztendő nagypéntekén indult el, hogy a Délvidék népét felszabadítsa, hogy széltörje a trianoni igazságtalanság egyik bilincset. A felszabadító magyar csapatok három nap alatt diadalmasan visszafoglalták Bácskát és ismét az ezeréves ország szent testéhez kapcsolták.

A felszabadulás évfordulóját az egész Délvidék megünnepli.

Zomborban 12-én tartják meg ezt az ünnepséget, ekkor lesz egy esztendeje annak, hogy délelőtt 11 órakor a Rákóczi uton berobogott az első tank a városba és meghozta a 22 esztendei elnyomás után a felszabadulást.

Erre a napra a város egyesületei nagyszabásu ünnepségeket készítenek elő.

Szabadkán és Ujvidéken is készülnek már a felszabadulás megünneplésére. Zentán már összeállították a műsort. Bezdán lelkes magyarsága, Temerin szorgalmas népe, Órszállás Obecse, Nemesmilitics, Kisköszeg, Ada, Kula jelentette be eddig, hogy fényes ünnepségeket rendez. De a többi magyar község és falu is kivesszi részét az ünneplésből.

Topolyán — mint a Délvidék munkatársa jelenti — Sándor Albert főjegyző értekezletre hívta egybe a társadalmi egyesületeket, az ünnepély programjának megállapítása végett. Este táború lesz, április 12-én zenés ébresztő. Délelőtt kilenc órakor jelképes bevonulást tart a honvédség: Unnepi beszédet Tóth Isaszegi Ferenc községi bíró mond. Délután sportünnepély lesz. A tiszta bevételt az árvízkarosultak felségélyezésére fordítják.

Kihirdették az ítéletet

A zombori törvényszék négyévi fegyházbüntetésre ítélte a kettősgyilkos Pelagics Mitát

A zombori törvényszéken dr. Winter-Kócs Rezső hármastanácsa ítéletet hozott Radanov — Pelagics Mija zombori földműves kettős gyilkossági ügyében.

A vád szerint Radanov még a múlt év márciusában a vasúti kocsikban több kesszurással meggyilkolta Gyurics Ivánt és annak István nevű fivérét. Radanov szerb volt, míg a két fivér sokac érzelmű és emiatt támadt közöttük nézeteltérés a kritikus napon. A március 14-iki tanukihallgatások során Raics István azt vallotta, hogy Pelagics vette ki először kését, s mikor ezt meg

látta a két áldozat, előkapta a bajonettját. Sztojsity Rádó azt állította, hogy egyszerre rántott kését Radanov és az egyik áldozat.

A bizonyítási eljárás után Raics Károly ügyvéd mondotta el védőbeszédét, majd a bíróság tanácskozássra vonult vissza Radanov-Pelagics Mitát az önvédelmet túllépő emberölés miatt 4 évi fegyházra ítélték.

Ugy az ügyész, mint a vádlott az ítélet ellen felelkezéssel élt.

Március 31-én közgyűlést tart a vármegye törvényhatósági bizottsága

Bácsbodrog vármegye főispánja, dr. Deák Leó március 31-re hívta össze a vármegye törvényhatóságának rendes tavaszi közgyűlését. Ez előtt, március 30-án, kisgyűlés lesz.

A közgyűlés tárgysorozatán harminc pont szerepel, többek között az alispáni előterjesztés

a vármegyei tisztviselői bérház és csendőrlaktanya építésének folytonos-

sága érdekében szükséges pénzszerzések biztosítása tárgyában.

Az alispán előterjesztést tesz a vármegyei bérház előtervezetének bemutatására, a költségek megállapítására, a kölcsön felvételére és a végleges terv elkészítésének kijelölésére és díjának megállapítására. Ugyanilyen előterjesztést tesz vitéz Bajsay Ernő dr. alispán a csendőrlaktanyára vonatkozólag is.

Hajóséta Ausztrália körül

A legveszélyesebb foglalkozás: a gyöngyhalászat

Még egy lépés és Ausztrália a japánoké — mondjuk — s közben nem is vesszük észre, hogy egy földrész elfoglalásáról úgy beszélünk, mint ha csak egy kisebb város ostromáról lenne szó.

A japán hadsereg csodálatos teljesítményei nek elismerése mellett talán azért egyezünk bele olyan könnyedén a „legifjabb” kontinens elfoglalásába, mert olyan igen-igen keveset tudunk róla.

Eredetileg angol fegyvertelep volt a kenguruk hazája, végelethatalan forró sivatagok nyulnak el rajta, az arany a kalandorok seregét vonzotta oda, füves pusztaságain ezrével legelnek a juhok, — ez minden, ami eszünkbe jut Ausztráliáról.

Most, hogy a déli féltéke kontinense a legközelebbi események előterébe került, miért ne ismerkednénk meg vele közelebbről. Hajózzunk végig északi és keleti partja mellett, ismerjük meg földjét, városait, lakóit, ezer furcsaságát.

MÁS A LÁTSZAT, MÁS A VALÓSÁG

A hajó hófehér acéltete vígan szeli az Arafura-tenger sötétkék habjait. Néhány óra s messze-messze a láthatár szélén feltűnik Ausztrália legészakibb csücske: a York-fok. A mélykék mennyboltról vakítóan tűz ránk a nap. Amint közelebb és közelebb érünk a parthoz, csodás látvány tárul elénk. Ezerszínű, különös, furcsa vidék. Szinte percnként változik a csipkézett part, mely mellett haladunk. Most a forró égővi, buja növényzettel borított hegyek lábait nyaldossa a tenger. Ott távolabb már rozsdabarna és acélszürke meredek falak verik vissza a nap aranysugarait. Közvetlen mellettünk a vízparton magas, sudár pálmák törnek ég felé. A part melletti sekély tengert millió és millió vérpíros korall, ágas-bogas vizinövény, tom-pafényű gyöngyházakagyló népesíti be.

Ez Ausztrália, a forró, száraz, kietlen Ausztrália?

— A látszat sokszor csal — magyarázza mellettünk egy sidney-i születésű matróz. Közvetlenül a pazar pompájú partszegély mögött a hegylanc tulsó oldalán száraz, kietlen pusztaság kezdődik. Egyetlen telepes sem tud megmaradni, gyökeret verni ezen a vidéken, mert amelyik már dacolt volna a természet mostohaságával, azt a természet hangyák raja üldözte el. Megrágnak, elpusztítanak ezek a beste férgek mindent. Miattuk nem lehet a táviró- és telefonpóznákat Ausztráliában csak vasból felállítani.

— Mitől él akkor a partok mentén a lakosság?

— Itt ezen a vidéken főleg gyöngyhalászatból.

Furcsa az ellentét a békés, rágyogó táj és a gyöngyhalász örökké a halállal szembenéző, létért való küzdelme között.

Ismét új szín keveredett a régiék közé. Friss üdezőld. A sötét, erdős hegyvonulat beljebb húzódott, előtte, amerre a szem ellát, cukornádültetvények dus lombozatát simogatja az enyhe szellő. Itt torkollik az aránylag rövid lurdékin-folyó széles deltája a tengerbe. A cukornádültetvények számára ideális talaj ez a mocsaras, nedves vidék. De embereknek rendkívül egészségtelen. Még a bennszülöttek is csak nehezen, busás bérért vállalkoznak az ültetvények megművelésére.

VÉGIG A KELETI PARTOKON...

Eddig mindvégig Ausztrália északkeleti tartományra Queensland mellett haladtunk. Nem sokára elérjük déli határát. A távolban már látzanak Queensland déli csücskében épült fővárosának, Brisbane-nek hullámbádoggal fedett, vakító fehér házai. Élénk forgalmu kikötője hemzseg a teherszállító gőzösöktől, tarka vitorlájú hajóktól, melyek szinte pillangók módjára siklanak tova a tengerparton.

Már Új Dél-Wales partjainál halad a hajó. Belebámulunk a legnagyobb nap vörös sugaraitól csillogó tengerbe. Most nem érdemes a partot nézni. Órák óta ugyanaz a táj. Tagolatlan sima, unalmas vidék. A hegyes még beljebb húzódtak. New-Castletől ismét csipkézett, sziklás a part. De ezt már inkább csak sejtjük, mint látjuk. Közben ugyanis beestelédett.

A hajó széles ívben a part felé fordult. Előttünk magas sziklapart. Mögötte fény árad a sötét éjszakába. Valami város lehet ott. Mind kö-

zelebb érünk a meredek sziklákhöz. Szinte nekik rohanunk. Attól tartunk, pillanatokon belül a zugó hullámok hátán nekiszánkázunk a hegynek. De mégsem. Egy keskeny hasadékon simán csuszik be hajónk az öbölbe. S előttünk fekszik fényárban uszva ezer és ezer lámpaszemével belepislogva a csillagos éjszakába, Ausztrália másfélmillió kikötővárosa: Sidney.

A VILÁG LEGSZEBB KIKÖTŐJE

Másnap a felkelő nap fényében vesszük szemügyre Sidneyt, a világ legszebb kikötőjét. A várost a tenger felől a magas sziklafal teljesen eltakarja. A tenger úgy hatol be a sziklák közé, mint egy sokujjú kéz. S ha keresztülhalad a hajó egyik ilyen sziklahasadékon, mintegy hirtelen felbukkanó elsüllyedt város terül el a szemlélő előtt, Sidney. A számtalan sok öböl körüli dombokon, terraszokon épült a város ten gorny piros háztetőjével.

Az öböl egész területe 30 négyzetkilométer. Két végét 50 km-es hid köti össze. A világ leghosszabb függőhídja. Mint szívárvány könnye-

dén lebeg a város felett. Ez a hid ad az egyébként családias európai külsejű városnak egy kis amerikai ízt. Nagy feladat elé állította 1932-ben felépített függőhid az építésmérnököket. Ebben a forró klímában ugyanis az acél különbözőképpen tágul aszerint, hogy süti-e a nap vagy árnyékban van. Igen büszkék voltak a mérnökök, hogy a hid felett csak pár centiméternyire tértek el egymástól, amikor végre összeértek. A hid alatt húzódik a vasuti állomás-szerű boltozott tulajdonképpen kikötő. Az érkező hajót integető világosruhas emberek fogadják. Fedélzetére hatalmas razokban ereszkednek le a kikötő galambjai.

Bor Sári

Hogyan lesz a szép frizurából - papucs?

Kísérletezések az emberi hajjal — Lábtörlő, gobelin vagy ruhaszövet? — Szakvélemény és egy kis kémia

Egy belga vállalat eljárást mutatott be, amely lehetővé teszi, hogy az emberi hajjal növényi rostok hozzáadásával megfontolják és megszöjék. Nem is szólva a hosszabb női hajról, az eljárással értékesíteni lehet azokat a hajhulladékokat is, amelyek a férfifodrász-termékekben gyűlnek össze. A belga vállalat próbaképpen készített az emberi hajból nemezpapucsokat, szijpótlókat, sőt takarókat is, amelyeknek minősége állítólag vetekszik a teveszörtakaró minőségével. A feldolgozott emberi haj külön előnyének mondják, hogy nem engedli át a vizet.

Érdemes megállni és elgondolkozni egy pillanatra. Ime, a háborús nyersanyag-gazdálkodás irányai megpróbálkoznak a levágott és eddig, bizony, teljesen kárba vesztett emberi hajzat célszerű felhasználásával. A nyulszőrhez hasonlóan — amelyből, mint ismeretes, igen finom tapintású, tartós nemezanyag készül — megpróbálják az emberi haját a szövétkezésnél felhasznált gyapjanyaghoz hozzákeverni. A kísérletek technikai megoldásáról eddig még nincsenek részletes adataink. De minket nem is annyira a külföldi kísérletek érdekelnek, mint inkább a hír olvasásakor önként felmerülő kérdés: vajjon itthon, Magyarországon felhasználják-e az emberi haját, s ha igen, mit tud belőle előállítani a mindig életrevalónak bizonyult magyar ipar?

NAPI NÉGYMÁZSA LEVÁGOTT HAJFURT

Kuba Sándor fodrászmester, fővárosi szakoktató, a Fodrászpartestület szakiskolájának vezetője, aki már régebben foglalkozik a kérdéssel, szívesen beszél velünk az érdekes témáról:

— Kezdjük talán ott — mondja —, hogy Budapesten majd kétezer fodrászüzlet van, mindegyikben naponta átlag — keveset mondom — legalább húsz deka hajhulladékot söpörnek ki a szemétkébe. Ez körülbelül négyszáz kilogrammot jelent, amit bizony fel lehetne használni igen hasznos nyersanyag gyanánt, ahelyett, hogy erről a rengeteg hajmennyiségről könnyelműen lemondanánk. Az 1914—18-as világháborúban ha jól emlékszem, töltényfojtáshoz szükséges filcet is készítettek emberi hajból. Azóta sokat haladt az idő, a tudomány is nagyot fejlődött, de nálunk még mindig kárbavész ez az értékes anyag.

HEVERŐ KUTYA GOBELINKÉPE

— Vannak fodrászok, akik a hajhulladékot kötélszerűen összesodorják — foly-

tatja érdekes beszámolóját Kuba Sándor — ezeket a sodrott hajakat fonják, szerezik, azután háztartási cikkeket, mint például ruhaszárítókötetet, lábtörlőt, papucsot stb. készítenek belőle. Sajnos, csak nagyon kevés ilyen borbélymesterről tudok! Azok is főként vidékiek, akiknek »egyéni jellegű« munkáját igazán nem lehet országos jelentőségűnek mondani. Vannak aztán vannak is, szintén a vidéken, akik emberi hajból font fonadékokból gobelinmunkákat készítenek. Persze az ilyesmi is inkább csak kuriózum, vagy, ha úgy tetszik: magán-szorgalomból üzött kísérletezés.

A mester most elővesz a fiókból egy gobelinszerű képet, mely heverő beáthegy kutyát ábrázol. A képet hajszálakból készítették, érdemes munka. De látunk az egyik skatulyában szép, magyaros pártát is, ugyancsak emberi hajszálakból szöve.

EGY KIS KÉMIA A MUHELYBEN

— Az az érzésem, hogy ha a magyar szakemberek komoly kísérletezésbe fognának az emberi haj fonalszerű feldolgozására, bizonyára sikerülne olyan hasznos és más, — esetleg külföldi eredetű anyagot pótló nyersanyagot találniok, amit aztán különféle hasznos célra fel lehetne használni. A haj nem más, mint kénkéregreteg, szaruanyag, ez pedig sokmindenre felhasználható. A külföldi hirdásban leírt kísérletezések bizonyára valami vegyi uton feldolgozott emberhajjal, illetve hajhulladékkal folytak s ennek eredményeként kerül most a kísérleti ruhaszövetbe haj is.

— Nézzünk egy kis és egyszerű kísérletet: H²O²-hez, vagyis hidrogénhiperoxidhoz ammóniákat adunk s a folyadékot magasabb hőmérséklet hatásának tesszük ki. A folyadékba most beletesszük a hulladék-hajat s néhány perc múlva már észlelhetjük, hogy a haj teljesen szétroncsolódott, nyulós anyaggá vált. Ennyi az én tudományom. A többi most már a vegyészek dolga; tudnak-e belőle valami tartós, fonalszerű anyagot készíteni, amelyet aztán felhasználhatnánk, esetleg a textiliparban, bizonyos nyersanyagok pótlására...

Igy szól a szakember nyilatkozata, amelyhez mi is csak azt tehetjük hozzá:

— Jöjjenek hát mielőbb vegyészek, mert komoly értékeknek a nemzetgazdaságra fontos felhasználásról lehet szó!

HIREK

«OOO»

Ugyeletes városi orvos: Dr. Kontsek Ferenc, Szentteleky Kornél utca 12. Telefon: 331.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Kováts Boldizsár, Széchenyi krt. 3.

Ugyeletes gyógyszerész: Arany kereszt, Deák Ferenc krt.

Kállay miniszterelnök megígérte az árvíz-károsultaknak a kormány hathatós segítségét. Mint a Délvidék vasárnapi száma közölte, Kállay Miklós miniszterelnök kísérelével látogatást tett Csongrád, Csanád és Békés megyék árvíz-sújtotta községeiben. A miniszterelnök behatóan megvizsgálta a helyzetet és megígérte a károsultaknak, hogy a kormány minden rendelkezésére álló eszközzel segítségükre siet. A miniszterelnök Hódmezővásárhelyen és Orosházán beszédet mondott az egybegyűlt gazdáknak, akik nagy lelkesedéssel ünnepelték.

Kalonának jelentkeznek a kiskunhalasi diákok. A kiskunhalasi gimnázium 23 érettségiző diákja önként jelentkezett katonai szolgálatra. Beyonulásukra a vizsga után kerül sor.

Ismeretterjesztő előadás Bácsko-Suthfalván. A DMKSz előadását a Hiszekegy vezette be. Az iskolásgyermek hazafias verseket szavaltak, Csorja Zoltán főjegyző Gyarmathy Sándor és Zádory András tartották előadást. Otterben Józsefné, Dévay Erzsébet, Zádory Juliska és Bajsay István énekszámokkal arattak nagy sikert.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

1200 cigarettát gyűjtöttek össze egy zombori névnapon a honvédeknek. Holpert József mézárós és vendéglős névnapján 1200 darab cigarettát gyűjtött össze a keleti arcvonalon harcoló honvédeink számára. A cigarettákat eljuttatták rendeltetési helyükre.

Zsidók kivándorlására gyűjtött könyöradományokat egy szélhámos szabólegény Budapestről jelentik: Az utóbbi időben több feljelentés érkezett a főkapitányságra, hogy egy jellegzetesen zsidókinézésű férfi járja sorra a vállalatokat és kereskedőket és könyöradományokat gyűjt. A sasorru fiatalember azzal a mesével állított be különböző helyekre, hogy rövidesen több ezer zsidó vándorol ki Ukrajnába és ezeknek az utiköltségeire őt bízták meg a pénz előteremtésével. Faragó József dr. ügyvédnek adta ki magát a szélhámos, akit most elfogták a detektívek. A főkapitányságon megállapították, hogy Weisz Józsefnek hívják az állüggyvédet, 28 éves zsidó szabósegédet, már tizenegyszer volt büntetve és ki van tiltva a főváros területéről. Bevallotta, hogy január óta gyűjtött könyöradományokat és egész jól élt a kicsalt pénzekből.

Kolozsvár asszonyai husvéti tojást küldenek honvédeknek. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári földész-asszonyok három ezer darab tojást festettek piros-fehér-zöldre és juttattak el a Vörös Kereszt útján a keleti arcvonalon harcoló honvédeknek husvétii ajándékkul.

Meghalt II Miklós orosz cár unokaöccse, Párizsból jelentik: Vasárnap reggel meghalt Dimitrij Pavlovics orosz nagyherceg, II Miklós meggyilkolt orosz cár unokaöccse. A nagyherceg egyike volt az elsőeknek, aki szembehelezkedett a kommunistákkal, akiknek bosszuját elől később kénytelen volt elmenekülni.

Church'illi Marleen

Kívül a kaszárnyán, kint a kapunál,
Medvebőrös csákós, mogorva silhak áll,
Narvik felé néz, zord nagyon.
De Churchill! szól: Bevallhatom,
Ez csel csak angolom!
Én édes angolom!

Amde jő a nyár s az angol hadsereg
Dünkirchen felé tart s a flotta is beteg,
Felzug a nép: Ez borzalom!
De Churchill! szól: Most mi hagyom,
Ne félj kis angolom!
Én édes angolom!

Dögönyözve már a becsapott
S hullámokat vetnek a krétai körök
Laj, most mi tesz? — zug Albion!
De Churchill! szól: Majd elkapom!
A tengelyt angolom!
Én édes angolom!

Végre! Jó a délceg bolcsi armaja
S angol helyett vérzik a sok vörös baka
Ott ül Sztalin a kispadon
De Churchill! szól: Csak nyugatom
Majd egykor angolom!
Én édes angolom!

Szingapur is elvész tavasz hajnalán,
S India felé tör a sok kicsiny japán,
Anglia már csak rombolom,
De Churchill! szól: Ez rágatom,
Minden csak rágalom!
Én édes angolom!

A topolyai polgári iskola tanulóinak jutalmazása. A topolyai állami polgári fiú és lányiskola tanulói részére a tanügyi kormányzat 6290 pengős tanulmányi segélyt utalt ki. Segélyben a következők részesültek: Nagy József 300, Kozma József 200, Márkus György 200, Szabolcski Ferenc 150, Varga Katalin 200, Papp Mária 200, Brindza Erzsébet 100, Fárbas Ilona 100, Instutorisz Erzsébet 300, Kertész János 100, Bajgó István 200, Fehér Ferenc 300, Rind Lajos 200, Visnyovszki Lajos 100, Zsáki János 100, Antal Bernát 180, Szebenyák Ambrus 180, Fébel Irma 250, Meneder Erzsébet 50, Drenyovszki Katalin 150, Mezei Ilona 150, Horváth Lajos 150, Apró Erzsébet 140, Barta Rózsa 50, Becskei Erzsébet 200, Fábri Erzsébet 120, Kollár Magdolna 100, Kozma József Mátyás 250, Csernik Mária 70, Döbör József 100, Hevesi József 100, Kalmár István 150, Weber László 250, Farkas István 250, Kiss János 200, Molnár Erzsébet 300 Pengő.

Az ujjverbázi DMKSz fiók közgyűlése ADMKSz ujjverbázi fiókja közgyűlést tartott Seidl Róbert elnökle mellett. Az elfogadott jelentések után a következő tagokat választották be a választmányba. Dr. Tessényi Béla, Seidl Gyula, Feőcze Sándor, id. Buzder János, Hauslohner Zoltán Nagy István, Rédei Mihály, Fuderer Károly, dr. Sári Lajos, Bene Mátyás, Virág János és Aranyosi Ferenc. Póttagok: Ricza Antal, Sunjec János, Király András, Grossmann Lajos, Bajta Ferenc és Bartha Péter.

A német birodalmi vasút bizottsági be rendezései. A német birodalmi vasút évek óta pontosan működő automatikus vonatbiztosítási berendezések előállításán fáradozik. A német vasút 30565 km. hosszu fő vonalán 3226 km. hosszu utvonalon 120 km. óránkénti sebességgel és 6383 km. hosszu utvonalon 160 km. óránkénti sebességgel közlekedhetnek a vonatok. Ebből a 9509 km.-ből 6783 km. automatikus készülékkel rendelkezik, amelyekkel a vonatok közlekedése szabályozható. Erre a célra ezeken az utvonalakon 14400 mágnes van beépítve. A német vasutak mozdonyainak 62 % ka indukciós felszereléssel rendelkezik, ugyszintén az új áramvonalas gyorsmotorosok olyan biztonsági berendezéssel vannak felszerelve, amely a jelzőkészülékek esetén is mindennemű balesetet kizárnak. (MNK)

Részegségében leváta a lovak farkát egy zombori szabómester. A zombori rendőrség elfogta Buzási Mihály zombori szabómestert, aki a Dudás féle vendéglőben levágta hat ló farkát. Buzási borozás közben többször az udvarba ment, amj a vendéglőben gyanút keltett. Csetle István udvaros a lovakat etetni készült, észrevette, hogy az istállóban egy ismeretlen ember tartózkodik. Az udvaros közeledtére az ismeretlen sietve távozott az istállóból, azonban nehogy gyanút keltsen kint cigarettára gyujtott. Az égő gyufaszál fényénél az udvaros Buzásit ismerte fel. Betérve az istállóba az udvaros meglepetéssel látta, hogy 6 lónak hiányzik a farka. Az esetet jelentette a vendéglősnek aki Buzásira gyanakodott, mivel Buzási a vendéglőből már eltávozott a vendéglős értesítette a rendőrséget. Buzásit még az esz folyamán elfogták. Tettét beismerte és ittasságára hivatkozott.

Levél helyett zárt levelezőlap a német tábori póstai forgalomban. (MN) A tábori póstai forgalom hatalmas arányai a német levélhoriték-szükségletet annyira felfokozták, hogy fedezésére a békebeli színvonalon maradt termelés már nem elegendő. Erre való tekintettel a német papirellátás központi hivatala most akciót kezdeményezett az ugynevezett zárt levelezőlapok gyártásának újból való bevezetésére. Az erre a célraszolgáló papirkontingenseknek a gyártás számára való kiutalása már megtörtént. A zárt levelezőlap már a világháborúban is olyan népszerűsége tett szert, hogy egyes körök a békeben is kitarították mellette, az új takarékoskodási intézkedés sikerét tehát biztosra lehet venni.

FILM

NEMZETI:

A LEÁNYVÁRI BOSZORKÁNY

A nagyon érdekes mese egy bájos szerelmi történet, amelyben a vig jelenetek egész sorozatát is megtaláljuk. A meglepően szép és gazdag tartalmu darabot Lovik Károly híres regényéből dolgozták át filmre. A főszerepeket Szörényi Eva, Hámosi Imre, Vaszary Piroska, Csontos Gyula és Bilicsi Tivadar alakítják szinte testhezálló rezseposztásban. Új műsorát, a legfrissebb híradók kíséretében, szerdái mutatja be a Nemzeti.

ARENA:

VARJU A TORONYÓRÁN

Ez az érdekes szerelmi mese Csathó Kálmán kitűnő regényének nagyszerű filmváltozata. A mesét a szokástól eltérően csak alig változtaták meg eredetétől, a regénytől és a főszereplők Egrv Mária, Simor Erzs, Vaszary Piroska, Kiss Manvi, Rainav és Rózsahegyvi élethűen adják vissza Csathó regényhőseinek alakját. Az új műsort, érdekes pótműsor keretében, valamint a legfrissebb híradók kíséretében szerdái mutatja be az Arena.

A német filmügyek újrendezése. A német filmipar fejlődése és a különleges háborus helyzet a német illetékes helyeket arra indította, hogy a német filmügyeket újrendezzék. Az adminisztráció leegyszerűsítése által a német filmiparban sok munkaerő felszabadul és egyes filmvállalatok művészeti termelése mentesül az eddigi nyomászó adminisztratív munkától. Az újrendezés egy új keret vállalat alakításából áll, amely az összes német filmvállalatok üzleti és igazgatási ügyeit intézi. Különösen a kereskedelmi kérdések, mint a filmek kölcsönzése, szabadalmi jogok stb. rendezése képezik az új vállalat, amely UFA cím alatt szerepel, legfontosabb feladatát. Az eddig fennálló filmvállalatok továbbra is megmaradnak és kizárólag a művészet terén tevékenykednek. (MNK)

**A magyar nép
jobb jövőjéért
küzdünk!**

HIREK

«OOO»

Ugyeletes városi orvos: Dr. Kontsek Ferenc, Szentteleky Kornél utca 12. Telefon: 331.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Kovács Boldizsár, Széchenyi krt. 3.

Ugyeletes gyógyszerész: Arany kereszt, Deák Ferenc krt.

Kállay miniszterelnök megígérte az árvíz-károsultaknak a kormány hathatós segítségét. Mint a Délvidek vasárnapi száma közölte, Kállay Miklós miniszterelnök kíséreléssel látogatást tett Csongrád, Csanád és Békés megyék árvíz-sújtotta községeiben. A miniszterelnök behatóan megvizsgálta a helyzetet és megígérte a károsultaknak, hogy a kormány minden rendelkezésére álló eszközzel segítségükre siet. A miniszterelnök Hódmezővásárhelyen és Orosházán beszédet mondott az egybegyűlt gazdáknak, akik nagy lelkesedéssel ünnepelték.

Katonának jelentkeznek a kiskunhalasi diákok. A kiskunhalasi gimnázium 23 érettségiző diákja önként jelentkezett katonai szolgálatra. Bevonulásukra a vizsga után kerül sor.

Ismeretterjesztő előadás Bácskó-Suthfalván. A DMKSz előadását a Hízkegy vezette be. Az iskolásgyermek hazai verseket szavaltak, Csorja Zoltán főjegyző Gyarmathy Sándor és Zádory András tartottak előadást. Otterben Józsefné, Dévay Erzsébet, Zádory Juliska és Bajsay István énekszámokkal arattak nagy sikert.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

1200 cigarettát gyűjtöttek össze egy zombori névnapon a honvédeknek. Holpert József mézárós és vendéglős névnapján 1200 darab cigarettát gyűjtött össze a keleti arcvonalon harcoló honvédek számára. A cigarettákat eljuttatták rendeltetési helyükre.

Zsidók kivándorlására gyűjtött könyöradományokat egy szélhámos szabólegény Budapestről jelentik: Az utóbbi időben több feljelentés érkezett a főkapitányságra, hogy egy jellegzetesen zsidókinézésű férfi járja sorra a vállalatokat és kereskedőket és könyöradományokat gyűjt. A sasorru fiatalember azzal a mesével állított be különböző helyekre, hogy rövidesen több ezer zsidó vándorol ki Ukrajnába és ezeknek az utiköltségeire őt bízták meg a pénz előteremtésével. Faragó József dr. ügyvédnek adta ki magát a szélhámos, akit most elfogták a detektívek. A főkapitányságon megállapították, hogy Weisz Józsefnek hívják az álüggyvédet, 28 éves zsidó szabósegédet, már tizenegyszer volt büntetve és ki van tiltva a főváros területéről. Bevallotta, hogy január óta gyűjtött könyöradományokat és egész jól élt a kicsalt pénzekből.

Kolozsvár asszonyai husvétit tojást küldenek honvédeknek. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári földész-asszonyok három ezer darab tojást festettek piros-fehér-zölde és juttattak el a Vörös Kereszt útján a keleti arcvonalon harcoló honvédeknek husvétit ajándékkul.

Meghalt II Miklós orosz cár unokaöccse. Párizsból jelentik: Vasárnap reggel meghalt Dmitrij Pávlovics orosz nagyherceg, II Miklós meggyilkolt orosz cár unokaöccse. A nagyherceg egyike volt az elsőnek, aki szembel helyezkedett a kommunistákkal, akiknek bosszujá elől később kénytelen volt elmenekülni.

Church'illi Marleen

Kivül a kaszárnyán, kint a kapunál,
Medvebőrös csákós, mogorva silhak áll;
Narvik felé néz, zord nagyon,
De Churchill' szól: Bevallhatom,
Ez csel csak angolom!
En éde: angolom!

Ámde jó a nyár s az angol hadsereg
Dünkirchen felé tart s a flotta is beteg;
Felzug a nép: Ez borzalom!
De Churchill' szól: Most mi hagyom,
Ne félj kis angolom!
En édes angolom!

Dögönyözve már a becsapott 2. r.
S hullámokat vetnek a krétai körök.
Taj, most mi lesz? — zug Albion!
De Churchill' szól: Majd elkapom!
A tengelyt angolom!
En édes angolom!

Végre! Jó a délceg bolcsi arma-la
S angol helyett vérzik a sok vörös, baka
Ott ül Sztalin a kispadon
De Churchill' szól: Csak nyugabom
Majd egykor angolom!
En édes angolom!

Szingapur is elvész tavasz hajnalán,
S India felé tör a sok kicsiny japán.
Anglia már csak rombolom,
De Churchill' szól: Ez rágalom,
Minden csak rágalom!
En édes angolom!

A topolyai polgári iskola tanulóinak jutalmazása. A topolyai állami polgári fiú és lányiskola tanulói részére a tanügyi kormányzat 6290 pengős tanulmányi segélyt utalt ki. Segélyben a következők részesültek: Nagy József 300, Kozma József 200, Márkus György 200, Szabolcski Ferenc 150, Varga Katalin 200, Papp Mária 200, Brindza Erzsébet 100, Fárbas Ilona 100, Instutorisz Erzsébet 300, Kertész János 100, Bajgó István 200, Fehér Ferenc 300, Rind Lajos 200, Visnyovszki Lajos 100, Zsáki János 100, Antal Bernát 180, Szehenyák Ambrus 180, Fébel Irma 250, Meneder Erzsébet 50, Drenyovszki Katalin 150, Mezei Ilona 150, Horváth Lajos 150, Apró Erzsébet 140, Barta Rózsa 50, Bácskei Erzsébet 200, Fáb. Erzsébet 120, Kollár Magdolna 100, Kozma József Mátyás 250, Csernik Mária 70, Döbör József 100, Hevesi József 100, Kalmár István 150, Weber László 250, Farkas István 250, Kiss János 200, Molnár Erzsébet 300 Pengő.

Az ujbérszi DMKSz fiók közgyűlése ADMKSz ujbérszi fiókja közgyűlést tartott Seidl Róbert elnöke mellett. Az elfogadott jelentések után a következő tagokat választották be a választmányba: Dr. Tessényi Béla, Seidl Gyula, Feőcze Sándor, id. Buzder János, Hauslohner Zoltán Nagy István, Rédei Mihály, Fuderer Károly, dr. Sári Lajos, Bene Mátyás, Virág János és Aranyosi Ferenc. Póttagok: Ricza Antal, Sunjec János, Király András, Grosszmann Lajos, Baťa Ferenc és Bartha Péter.

A német birodalmi vasút biztonsági be rendezései. A német birodalmi vasút évek óta pontosan működő automatikus vonatbiztosítási berendezések előállításán fáradozik. A német vasút 30565 km. hosszú fő vonalán 3226 km. hosszú utvonalon 120 km. óránkénti sebességgel és 6383 km. hosszú utvonalon 160 km. óránkénti sebességgel közlekedhetnek a vonatok. Ebből a 9509 km.-ből 6783 km. automatikus készülékkel rendelkezik, amelyekkel a vonatok közlekedése szabályozható. Erre a célra ezeken az utvonalakon 14400 mágnes van beépítve. A német vasutak mozdonyainak 62% ka indukciós felszereléssel rendelkezik, ugyancsak az új áramvonalas gyorsmotorosok olyan biztonsági berendezéssel vannak felszerelve, amely a jelzőkészülékek esetén is mindennemű balesetet kizárnak. (MINK)

Részegségében leváta a lovak farkát egy zombori szabómester. A zombori rendőrség elfogta Buzási Mihály zombori szabómestert, aki a Dudás féle vendéglőben le vágta hat ló farkát. Buzási borozás közben többször az udvarba ment, ami a vendéglőben gyanút keltett. Csetle István udvaros a lovakat etetni készült, észrevette, hogy az istállóban egy ismeretlen ember tartózkodik. Az udvaros közeledte az ismeretlen sietve távozott az istállóból, azonban nehogy gyanút keltsen kint cigarettára gyujlott. Az égő gyufaszál fényénél az udvaros Buzásit ismerte fel. Betérve az istállóba az udvaros meglepetéssel látta, hogy 6 lónak hiányzik a farka. Az esetet jelentette a vendéglősnek aki Buzásira gyanakodott, mivel Buzási a vendéglőből már eltávozott a vendéglős értesítette a rendőrséget. Buzásit még az esz folyamán elfogták. Tettét beismerte és ittasságára hivatkozott.

Levél helyett zárt levelezőlap a német tábori postai forgalomban. (MN) A tábori postai forgalom hatalmas arányai a német levélborítékszükségletet annyira felfokozták, hogy fedezésére a békebeli színvonalon maradt termelés már nem elegendő. Erre való tekintettel a német papírellátás központi hivatala most akciót kezdeményezett az ugynevezett zárt levelezőlapok gyártásának uiból való bevezetésére. Az erre a célra szolgáló papirkontingenseknek a gyártás számára való kiutalása már megtörtént. A zárt levelezőlap már a világháborúban is olyan népszerűsége tett szert, hogy egyes körök a békeben is kitarították mellette, az új takarékoskodási intézkedés sikerét tehát biztosra lehet venni.

FILM

NEMZETI: A LEÁNYVÁRI BOSZORKÁNY

A nagyon érdekes mese egy bájos szerelmi történet, amelyben a vig jelenetek egész sorozatát is megtaláljuk. A meglepően szép és gazdag tartalmú darabot Lovik Károly híres regényéből dolgozták át filmre. A főszerepeket Szörényi Éva, Hámosi Imre, Vaszary Piroška, Csorhos Gvula és Bilicsi Tivadar alakítják szinte testhez álló rezsposztásban. Uj műsorát, a legfrissebb híradók kíséretében, szerdáig mutatja be a Nemzeti.

ARENA: VARJU A TORONYÓRÁN

Ez az érdekes szerelmi mese Csathó Kálmán kitűnő regényének nagyszerű filmváltozata. A mesét a szokástól eltérően csak alig változtaták meg eredetétől, a regényből és a főszereplők Egy Mária, Simor Erzsé, Vaszary Piroška, Kiss Manvi, Rainav és Rózsahégyi élethűen adják vissza Csathó regényhőseinek alakját. Az új műsort, érdekes pótműsor keretében, valamint a legfrissebb híradók kíséretében szerdáig mutatja be az Arena.

A német filmügyek újrendezése. A német filmipar fejlődése és a különleges háborús helyzet a német illetékes helyeket arra indította, hogy a német filmügyeket újrendezzék. Az adminisztráció leegyszerűsítése által a német filmiparban sok munkaerő felszabadul és egyes filmvállalatok művészeti termelése mentesül az eddigi nyomozó adminisztratív munkától. Az újrendezés egy új keret vállalat alakításából áll, amely az összes német filmvállalatok üzleti és igazgatási ügyeit intézi. Különösen a kereskedelmi kérdések, mint a filmek kölcsönzése, szabadalmi jogok stb. rendezése képezik az új vállalat, amely UFA cím alatt szerepel, legfontosabb feladatát. Az eddig fennálló filmvállalatok továbbra is megmaradnak és kizárólag a művészet terén tevékenykednek. (MINK)

**A magyar nép
jobb jövőjéért
küzdünk!**

SPORT

Költözik a zombori sporttelep

Zomborban a felszabadulás után kezdtek el a modern városi sporttelep építését. Elsőrendű sportterület volt, hogy a stadion minél előbb felépüljön. A munkálatokat csak a tél beálltával hagyták abba a sporttelepen. Az új pályán már játszottak is.

A hosszú tél, a nagy hőtömeg, a hirtelen olvadás és a talajviz azonban annyira

feláztatta a friss töltést, hogy ott mérkőzéseket tartani nem lehet. Ezért a város vezetősége úgy határozott, hogy a kerítést felszedi és átviszi a Mátyás király uti sporttelepre és ott rendez be ideiglenes sporttelepet. A régi pálya helyét pedig újból feltöltik és alkalmassá teszi mérkőzések megtartására.

Budapesten vereséget szenvedtek az ujvidékiek

ELEKTROMOS—UJVIDÉKI AC 2:0 (1:0)
(Latorca-utca. — 1500 néző. — Játékvezető: Székely.) A Ferencvárost verő ujvidéki csapatot egész sereg lelkes híve kísérte el vasárnap az Elektromos elleni mérkőzésre. A múlt heti »hős« csapat játéka azonban az látható a közönség, hogy a kiesés ellen küzdő UAC-nál a lelkesedéssel sokkal nagyobb a tudásnál. Lelkesedésteli játékban most sem volt hiány, de az ujvidéki csapatok a lehető legjobb helyezéseket sem tudták kihasználni. A mérkőzés

első gólját a 35 percben Fűzi lőtte. 1:0. A félidő hátralévő perceiben az UAC tíz emberrel játszott, mert Pákozdi és Lendvai összecsapásából az utóbbi olyan súlyosan megsérült, hogy hosszabb kezelésre szorult. Szünet után a változatosság kedvéért az egyik Elektromos játékos, Pázmándi állt harcképtelenné rövidebb időre. Az Elektromosnak a mérkőzés sorsát behatároló második gólját szép támadás után Szabó szerezte. 2:0.

Elvérzett az Ujverbász Szombathelyen

HALADÁS—UJVERBÁSZI CSE 7:1 (1:1)

Az ujverbászi csapat Szombathelyen játszott vasárnap az NB II. tavaszi forduló egyik fontos mérkőzését. Az ujverbászi csapat amely a múlt évben az őszi fordulóban nagyon gyöngén szerepel. Az elmúlt vasárnap is vereséget szenvedett, s mostani veresége szinte katasztrófális. Az első félidőben még tartotta magát, valahogy a csapat, de a szünet után teljesen vissza-

esett és ellenfele féltucat gólt helyezett hátlójába.

A két csapat a következő felállásban vette fel a küzdelmet:

Haladás: Körmenyi — Tölgyesi, Kovács III. — Piller, Szalay, Kiss — Szabó, Gazdag, Móricz, Koroknai, Lovász.

UCSE: Krutics — Dragin I. Cveitti — Magyar, Keresztes, Polyvás — Tomi, Móricz, Dragin II. Mondolits, Janekovits.

A verbászi csapat egyetlen gólját Janekovits rugta.

Zenta győzött

ZENTAI AK—TOKOD 4:2 (3:2)

A zentai csapat mindjárt a mérkőzés elején nagy fölénybe került. A 6. majd a 12. percben Juhász két góljával vezetést szerez. A 15. percben Kocsis 2:1-re szépít majd a 28. percben Bicskei kiugrik és gólt lő. 3:1 A 40 percben Garai a játékvezető kiállítja. A 43. percben Pozsonyi lefut és ócsa lövéssel gólt lő. Fordulás után a Tokod teljesen leszorult. A 19. percben Bicskei egyéni játék után a negyedik gólt rugja. A 23 percben a Zenta kapusát a játékvezető kiállítja és 11-est ítél. A büntetőt Istvánfi kivédi! Jó: Vereckei, Kiss I. (a me-

zőny legjobbjá). Lázár és Bicskei, ill. Magyar, Kincses II. és Pozsonyi.

A két csapat felállítása a következő volt:

ZAK: Pusztai — Vereckei, Istvánfi — Kiss I. Tábori, Lázár — Gondi, Borbély, Bicskei, Juhász, Ujházi.

Tokod: Magyar — Bognár, — Novák — Kincses II, Szabó Sütő — Pozsonyi, Kincses I. Garai, Rozgonyi, Kocsis.

A mérkőzést Liliom vezette. A hideg idő ellenére nagyszámú közönség nézte végig az izgalmas és erősiramu meccset.

Rossz napja volt Bezdánnak

DVAC—BEZDÁNI SE 5:0 (3:0)

A bezdáni csapat vasárnap Pécsujhelyen játszott. Érdekes, hogy a tavaszi fordulóban a kitűnő bezdániai már második vereséget szenvedik. A Hazatérés Bajnokság győztese vasárnap ismét rossz napot fogott ki. Az első félidőben még tartotta magát valahogy, de azután összeroppant. Csatársora teljesen gólképtelen volt. Minden akció eredménytelenül végződött, az ellenfél hálójában egyszer sem kötött ki a bór.

A két csapat a következő felállásban vette fel a küzdelmet:

DVAC: Grozdics — Cziegler, Loós —

Szalay, Bencze, Gálosi — Radnai, Onody I. Onody II. Csirke, Keszler.

Bezdán: Hidas — Fejes, Bodrogi — Várkonyi II., Megyer Kovács I. — Kösze-gi Kiss II., Horváth III. Bódi Rémy

A gólok a következő sorrendben estek I. félidő: 15, 31 és 43. percben II. félidő: 8, 36. percben. Grozdics a 15 percben nem tudott értékesíteni egy 11-est. A 44. percben Várkonyit durva játékért a játékvezető kiállította. A megítelt büntetőt Onody II. mellé lőtte Jó: Onody II. Bencze, Gálosi ill. Hidas, Várkonyi, Horváth III.

A mérkőzést Pazar bíró vezette.

CSEPEL—FERENCVÁROS 0:0

Ullői-ut — 15.000 néző — Játékvezető Kékessy.

A Ferencváros az első félidőben gyenge szellel háttan játszik. Szinte állandóan a csepeliek térfelén tanyáznak, de csatársorára gyámoltalannak látszik a robusztus csepeli védőkkel szemben. Dósa remekül védi a csepeli kaput: a 31 percben Sárosi dr. hatalmas bombáját üti ki a sarokból, majd tíz perccel később Gyetvay nagy lövését üti kapufára.

Szünet után megváltozik a játék képe. Elkecsereedett erővel rohamoz a két csapat. Most a csepeliek támadnak többet. A kitörő Gyetvayt a 16-os sarkán szerelik. Gyetvay nagyot esik. A játékvezető tovább int, mire a B-közép hatalmas tüntetésbe kezd, öklök emelkednek a levegőbe és kórusban sértegetik a bírót, aki ezt nem karja meghallgatni. Kavással később Gyetvay arcába száll a labda, mire néhány perc re kiviszik a pályáról.

A Fradi továbbra is frontba marad, csatársora azonban — Gyetvay kivételével — tervszerűtlen akciókba bocsátkozik. A 39 percben Füstösnek egy szép sarok-ratartó lövése érdemelne gólt, majd az utolsó előtti percben még egy szabadrugással is veszélyeztet a Ferencváros.

A Fradi az első félidőben két góllal a másodikban legalább egy góllal volt jobb leendő bajnokcsapatunknál amely azonban klasszis dolgában nagyon messze esik attól a mértéktől, amelynek szívesen adományozzuk a magyar bajnoki címet.

UJPEST—SZEGED 2:1 (1:0)

Ujpest — 8000 néző — Játékvezető: Palásti.

A 13. percben éri az első szerencsétlenség a Szegedet: Berzi lövése védhetetlenül a szegedi kapuba kerül (1:0) Utána az Ujpest két kapufát ér el.

Szünet után a játékvezető kénytelen két percre megállítani a játékot, mert a közönség sértegeti. Ezután Töldi fejesét Harangozó a kapuba segíti, ezzel kiegyenlít (1:1) Hatalmas küzdelem után a jobbszélén játszó Szűcs beadását Ádám pompás fejjessel a hálóba küldi (2:1)

KISPEST—KOLOZSVÁR 3:2 (1:1)

Kispest — 2500 néző Játékvezető: Szigeti. Beke rugja az első gólt (1:0) Bonyhádi egyenlít. (1:1) Szünet után Bonyhádi 1:2-re emeli a gólok számát. Nemsokára Nemes egyenlít (2:2) Egresi rugja a győztes gólt (3:2).

LAMPART—MÁVAG 2:2 (1:1)

Halom-utca — 1000 néző. Játékvezető Boros. Szomolányi szerzi meg a vezető gólt Szabó egyenlít. Padányi a MÁVAG javára fordítja az eredményt s végül Gráf egyenlít.

SZOLNOK—GAMMA 3:1 (0:0)

Szolnok — 2500 néző — Játékvezető: Harangozó. Az első félidő mezőnyjátékkal telt el. Szünet után Patkó góljára (0:1) Korom elvágása miatt megadott büntetőből Kispéter válaszol (1:1) A 40 és 42 percben Kolláth beállítja a mérkőzés végeredményét.

SALGOTARJÁN—DIÓSGYŐR 2:1 (2:0)

Diósgyőr — 1500 néző — Játékvezető: Szőke II. A 32. percben Csiberda tizenegyesből lövi az első gólt. (1:0) A 43 percben Turán lefut és beadásából Tranka beállítja a félidő eredményét (2:0) Szünet után a 43 percben tizenegyesből Füzér eredményes (2:1)

SZEGEDI VASUTAS—NAGYVÁRAD 2:2

Szeged. — 2000 néző. — Játékvezető: Ujvári. Szöllösy szerzi meg a vezetést a nagyváradiak részére (0:1), de a 30. percben Koppány kiegyenlít (1:1). A második félidő 5. percében Tihanyi rugja a szegediek gólját (2:1) A 14. percben Bodola rug gólt (2:2).

ZOMBORI CSAPAT VERESÉGE BAJÁN

Bajai MTE—Zombori MTE 3:0 (2:0)

II. o. mérkőzés, vezette Sós. Az első félidőben a zombori csapat még remélhetett, hogy legalább eldöntetlen eredményt harcol ki, de később a szünet után kilátástalanná vált helyzete. A bajai csapat erősebb volt, technikásabb és így meg is érdemelte a győzelmet. A zombori munkáscsapat nagyon szépen küzdött. Ha több gondot fordítanak majd az edzésre, szép eredményeket várunk tőlük. Góllövők: Kemény, Tantos és Hován.

ÉRSEKIJVÁR:

ÉSE Cíkta—Szabadkai SE 9:1 (4:1) Az érsekujvári csapat lendületes támadásai meghozták a győzelmet.

BÉKÉSCSABA:

Csabai AK—Szabadkai Bácska 3:1 (1:0)

UJVIDÉK:

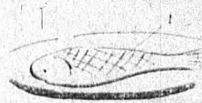
Magyar Pamut-Ujvidéki VAK 2:2 (1:0) Vezette Danis. Az eredmény reális.

Az olcsó és nemesizű magyar fűszerek tökéletesen pótolják a drága külföldi fűszereket

A külföldről behozott fűszerek divatja még nem nagyon régi nálunk. Tanulságot vehetnénk erről a régi Magyarország nagy asszonyai és méginkább nemzetes asszonyai, akik akkoriban ugyancsak fűszereken süttöttek-főztek, úgyhogy ha a külföldi "sógor" vendégségbe jött hozzánk, nem győzött vizért kiáltozni, olyan tüzes pokol szabadult el a magyar fűszerekhez nem szokott gyomrában. Holott ennek a régi Magyarországnak asszonyai nem ismerték és ha ismerték is, aligha szívesen használták volna a külföldi fűszereket.

A Délvidék német nyelvánfolyama

ja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Der Fisch wird sehr grätig sein, du mußt aufpassen.

Du ißt nicht davon?

Mir ist einmal eine Gräte im Hals stecken geblieben, seither esse ich keinen Fisch, obwohl ich ihr sehr liebe.

Ich auch, in allen Formen, gebraten, gekocht. Kennst du die szediner Fischsüsse mit Paprika und Zwiebeln? Der Schill hat keine Gräten.

Den esse ich auch. Von dem Braten mußt du auch essen, ich kann nicht das ganze allein aufessen.

Ez a hal nagyon szálkás lesz, vigyáznod kell.

Te nem eszel belőle?

Egyszer egy száлка megakadt a torkomon, azóta nem eszem halat, bár nagyon szeretem.

Én is, minden formában: sültve, főve. Ismered a szegedi halászlét, paprikával és hagymával? A fogasban nincs száлка.

Azt én is eszem. — A sültből nekem is kell enni. Nem tudom az egészséget egyedül megenni.

Szószedet

die Haut, -e bőr
der Knochen, -s csont

tierisch állati
die Nuss, -e dió

Dr. VÉGHNÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül” első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6. és minden könyvkereskedésben.

A majoránát, a levendulát és a rozmaringot, ezeket a régi és nemes magyar fűszereket, még a nép is nótába foglalta.

A mai magyar azonban már kezdett megelégedezni a kitűnő, régen bevált és kedvelt magyar fűszerekről, úgyhogy amikor természetszerűleg kezdett eltűnni piacunkról a bors, a szegfűszeg és a többi nemes magyar fűszer, néhány háziasszony szintén sem tudta képzelni, hogy mivel fűszerezni ezután például a »borsos« tokányt. Pedig hát a bors sem pótolhatatlan.

Most a magkereskedések tavaszi árjegyzékeiben a következő magyar fűszerek magjait hirdetik:

Anisz-Pimpinella, Bazsalikom, Borsfű, Borsmenta (vagy Borsika), Citromszagú méhfű üröm, Fodormenta, Izsop, Kakukfű, Kapor, Kerti boragó, Kerti zsálya, Korian-

der, Kömény, Levendula, Majoránna, Rozmaring, Szagos müge, Tárkony, Turbolya.

Ugye ma már legtöbbször nevét sem ismerjük? Holott segítségükkel rég feledésbe merült, de kitűnő és speciálisan magyaros ételeket készítettek még dédanyaink is, akik pedig hűszkébbek voltak konyhájukra, mint sok mai háziasszony. Ezekkel a fűszerekkel feleleveníthetünk sok hagyományos magyar ételt és egyúttal bebizonyíthatjuk, hogy szó sincs fűszerhiányról, sőt a magyar föld egyike a fűszernövényekben leggazdagabb országoknak.

Rádásul ezeknek a nemes növényeknek szinte valamennyijét nemcsak veteményes kertben, hanem virágoskertben is bőséggel elültethetjük, sőt a városi ember cserépekben, ablakában természetesen is lehet.

A rejtélyes talizmán

IRTA: CLEM YORE

Az öreg ember mosolygott és ezután sem kerülte el a figyelmét Jim egyetlen mozdulata sem.

Ha a félvér medve, Jim viszont hiúz volt. A mozgékonyága bámulatos volt és a karjai, amelyek úgy dolgoztak, mint a gőzeép dugattyúi, megdöbbentő gyorsasággal osztogatták a villámszerű ütéseket.

Látszott, hogy beéri azzal, ha ellenfelét állandóan leküldi és így kifárasztja. Az óriás a fejét rázta, előrerohant, a karjaival úgy csapkodott, mintha cséphadarók lettek volna és valószínűleg neveléses benyomást tett, amint Jim mindig kitért az ütésektől. Amikor pedig Jim hirtelen borzasztó ütést mért a jobbfele alá, úgy, hogy fatusként vágódott végig a földön, a dühre elérte a tetőfokát. Feltápáskodott és az arcát kegyetlen vigorgás torzította el.

— Az ördög vigye el, maga igazán kemény fickó, — kiáltotta — nem is gondoltam volna, amikor támadott, azért bánhatott velem így! Talán nagyon izgatott is voltam! De most én következem!

Előrerohant, az ajkát felhúzta, úgy, hogy a fogai vadállatiasan világitottak Jim felé és a felhúzott ajak alól kilátszott a foghúsa. Ez a fog hus biborszínű volt, ami annak a jele, hogy a félvér vérében az indián elem a tulnyomó.

Jim várakozó álláspontra helyezkedett, körben forogva kísérte figyelemmel ellenfele mozdulatait, kikerülte a támadásait és hirtelen hátrálni kezdett, mintha menekülni akarna.

A félvér utánanvont, egészen közel jutott Jimhez, aki lebukott, cselezett és teljes erővel mért egy ütést az óriás orrára, amelyből azonnal kibuggyant a vér. És rögtön utána még egy rémes erejű ütést mért az ellenfele fültővére s utána egyet alulról az állára. Ettől az ütéstől az óriás összeesett. Ez az ütés olyant koppantra, mintha üres hordóra ütöttek volna doronggal. De az óriás máris újra talpon volt és a fejét előrehajtva, mint a bős bika, mindkét karját cséplőhadaróként forgatva rohant előre. Szájából lassú cseppekben folyt a vér.

Jim mefontoltan, nagy ügyességgel, nyitott kézzel előrenyúlt, megragadta az óriás fejét és a másik öklével rémes ütést adott a nyakszirtjére, a füle alatt. S amint a félvér magasra

emelte a két karját, Jim teljes erejével lesújtott az ellenfele szívetájéára. Ennek az ütésnek a hatása olyan volt, mint a villámcsapásé. A félvér kiegyenesedett, a lélegzete elakadt, meztáncorodott, az alsó álla leesett és mereven előre nyúlt. Az egyik kezét görcsösen a szívére szorította. Mielőtt a nézők észrevették volna, hogy mi történt, Jim a jobbkezelével teljes erejével sújtott le újra a félvér állára és ugyanakkor a balöklével rémes ütést mért az ádámcsutkája.

Az óriás térde megrögglyant, a két karja lehanyatlott, a szemei vadul forogtak és az egész arcon halotti sápadtság terült el. Azután véleg összeroskadt, végigvágódott a földön, majd elgurult pár lépésre és ott a hóban fekvé maradt.

Jim egy pillanatig rábámult a mozdulatlanul heverő alakra és amikor kőülnézett, a tekintete találkozott az öreg ember mosolygó nézésével. Az öreg feléje indult.

Egy pillanat után a félvér megmozdult, felült, lerázta arcáról a havat és rámosolygott Jimre.

— Ha ez még nem volt elég, csak állion fel — mondta Jim.

A francia félvér csak rámeresztette a szemét és újra mosolygott.

— Maga nem érdemel ilyen kutyát, ez nem való magának, — mondta Jim. — mit kér érte?

— Barátom, — felelte a félvér és talpraállt — maga „kiütött” engem szabályos bokszarban. Ez nagy teljesítmény ilyen fiatal évekre részéről, amilyen maga. Én fizetni akarok. Ezt a kutyát magának adom. Az anyja háromnegyedrészben farkas volt, az atyja egy ordás farkas, amelyet és csapdában fogtam el a Peal folyónál. Azt a farkast és a nőtényt fogva tartottam. Ez a kutya a kölyke. Tudja maga, hogy ez miféle kutya? Ezt még ember nem tudta megszelídíteni. Ha csak egyszer megfedkezék arról, hogy dorong legyen a kezében, halál fia. Magának adom, csak vigye! — mondta gunyosan. — Maga úgy látta, hogy részeg vagyok. Eltalálta, nem hazudott. Egész éjjel ittunk azzal a Baptiste-al. Ittunk, táncoltunk és szép hőlévekkel mulattunk. Talán tisztelt uram, valamikor viszonzásra ad nekem alkalmat. Ugyebár? — Barmikor. De előbb meg kell tanulnia,

hogy kell viselkednie, hogy ne tegyen önmagában kárt.

Valaki elrikkantotta magát:

— Honnan jött ez a fiú?

— A pokolból. — mondta a félvér — azt hiszem, ő maga az Ördög ur.

A tömeg röhögött, Jim pedig odament a kutyához, megfogta a lelógó szíjat és halkán, társaságosan szólott hozzá:

— Vievázzon! Megöli a kutva! — kiáltott a tömeg.

De a kutva megfordult, felállt és nyugodtan túrta, hogy Jim megsimogassa a hátát.

— Ezt sohasem láttam eddig. — kiáltotta a félvér — ez a vöröshajú az első ember, aki erre a gyilkos kutyára merete tenni a kezét.

— Gyere! — mondta Jim halkán és gyengén meghúzta a kutva nyakára erősített szíjat. A háza felé indult. A kutva követte. A fejét lehajtotta és nem maradt el vonalvira se Jim mögött.

A nézők körén kívül Jim az öreg emberrel találkozott, aki így üdvözölte:

— Gratulálok magának. Legyőzte az Észak egyik legfélelmetesebb verekedőjét. Ez az ember Papin Jaques. Hallott már róla?

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetések ára szavankint 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jellegű hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbévezett jellegű leveleket továbbítunk. — Kérdezőkódokhoz válaszbelve melléklendő.

Ház forgalmas helyen, jóforgalmu

vendéglővel

lakással azonnal eladó. Bővebbet a tulajdonosnál: Sesevics Péternél, Kalap utca 2.

Jókarban lévő Singer 6-os szabógép eladó. Csihás Benő u. 21. a-1448-f

Tisztviselőt (nő) írói munkára, azonnal felveszek. „Bácska” térsztaáruevár. Zombor Aranvevenda utca 15. a-1438-f

Vörös és fokhagyma maximális áron. 10 kilogramonként (saiát termés) kapható Paicsits Eleknel, Zombor, Nagvtplom utca 6. a-1426-f

Telefonszámunk 2-07